

Nr 174.

Af herr **Jonsson** i Gumboda, *angående ordförandes och ledamöters i häst- och nötboskapspremieringsnämnd reseersättning.*

Ur de betydliga anslag, Riksdagen årligen beviljar till åtgärder för höjande af jordbruket och landtmannanäringar, utgå bland annat medel till prisbelöningar af hästar, till understödjande af premiering af nötboskap samt penningpris vid premiering af mindre jordbruk med flera dylika små anslag, tydligen afsedda till uppmuntran och stöd för det mindre jordbruket.

Ehuruväl dessa anslag äro af erkännansvärdt glädjande beskaffenhet, måste dock ur sparsamhetssynpunkt beklagas de dryga omkostnader, som åtgå för dessa anslags utdelande, hvilka omkostnader ingalunda stå i rimligt förhållande till de prisbelöningar som utdelas.

Enligt gällande resereglemente åtnjuter ordförande och ledamot i hästpremieringsnämnd samt ordförande i nötboskapspremieringsnämnd i dagtraktamente elfva kronor och, där järnvägs- eller ångbåtslägenhet ej finnes, skjutslega efter två hästar. Denna sistnämnda bestämmelse, skjuts efter 2 hästar, har säkerligen ringa betydelse för de delar af landet, där riklig järnvägs- och ångbåtsförbindelse finnes, men däremot stor betydelse för Norrland med dess ringa antal järnvägar i förhållande till de stora afstånden.

Bland nämnda premieringar är enligt min mening premiering af mindre jordbruk af största betydelse. Omkostnader för penningprisutdelning i denna premiering måste bestridas af hushållningssällskap och tillhör således ej Riksdagen, men om premieringsnämndens uppgift i detta är lika betydelsefull som i häst- och nötboskapspremieringen, är ju rättvist, att reseersättningarna äro desamma. Jag vill därför endast såsom exempel på, hvartill dessa reseersättningsbestämmelser kunna leda, omnämna, att under föregående år utdelades af statsmedel något öfver ett tusen kronor i penningpris vid premiering af mindre jordbruk i Väster-

bottens län. Några lappmarksbönder erhöilo pris för sin odling med små belopp, under 100 kronor. Men till den nämnd (2 personer), som förrättade denna premiering och i sammanhang därmed förmedlade små premieringslån om tillsammans 1,000 kronor, åtgingo i resekostnader i det allra närmaste tvåtusen (2,000) kronor.

Nu är verkliga förhållandet så, att dessa »premieringsherrar» aldrig åka efter 2 hästar i Norrland, men mycket ofta åka två af dem efter en häst och därigenom besparas en afsevärd del af reseersättningen. Vidare kan ifrågasättas, huruvida det är nödvändigt, att, som nu skett, hästpremieringsnämnden skall bestå af en professor, två veterinärer och en löjtnant, summa 4 stycken, för att bedöma prisvärda egenskaper hos landtbrukarnes hästar.

Om däremot ordförande och ledamöter i dessa premieringsnämnder erhöile i reseersättning, där järnvägs- eller ångbåtslägenhet ej finnes, skjutslega för endast en häst, vore därmed vunnet, att denna besparing komme de täflande till godo i form af större eller flera pris, något som så väl behöfdes, samt till följe däraf skulle allmänheten omfatta dessa premieringar med större intresse.

Af denna anledning vågar jag föreslå,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, det ordförande och ledamot i häst- och nötboskapspremieringsnämnd må erhålla i reseersättning, där järnvägs- eller ångbåtslägenhet ej finnes, skjutslega efter endast en häst, samt att denna bestämmelse må vinna tillämpning från och med nästkommande år 1912.

Stockholm den 27 januari 1911.

Olof Jonsson.